

Dežnikarji si bodo opomogli

Delovna organizacija »Dežnik« Ljubljana je naposled po dveh zaporednih prekinitev v oktobru in novembru, na predlog komiteta za družbeno planiranje in gospodarstvo ter izvršnega sveta občine Ljubljana Šiška, zapadla pod začasni ukrep družbenega varstva zaradi slabih poslovnih rezultatov in zaradi bistvenih motenj v samoupravnih odnosih, kakor je zapisano v gradivu in obrazložitvi za izdajo sklepa.

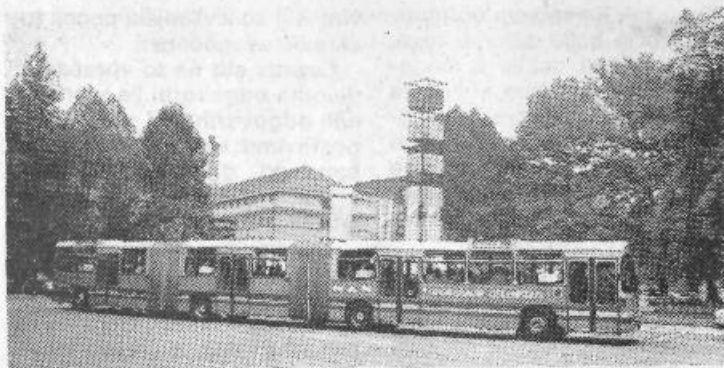
Ker smo se v tej delovni organizaciji zgledali zato, da bi izvedeli kako nameravajo odpravljati slabosti v poslovanju in kaj jo je do tega pripeljalo, smo se o tem pogovarjali z vršilec dolžnosti direktorja Francem Zupančičem in Nežko Turk, predsednico osnovne organizacije sindikata do časa prekinitve dela, medtem ko se predsednica delavskega sveta pogovora ni hotela udeležiti.

Vršilec dolžnosti direktorja ni zanimal težkega likvidnostnega položaja delovne organizacije, ko je govoril o razmerah zaradi katerih se je znašla v sedanjem stanju. Iz razgovora smo lahko sklepali, da ji je že dalj časa latentno primanjkovalo lastnih obratnih sredstev, saj je imela teh le 30 odstotkov, ostalih 70 odstotkov pa je predstavljalo tuja obratna sredstva. Nizka akumulacija je zadoščala le za osebne dohodke in obvezne sklade, ne pa za vlaganja v obratna sredstva in razširjeno reprodukcijo. Z zvišanjem obrestnih mer so postala tuja obratna sredstva tako draga, da so obresti sproti izničile dobiček delovne organizacije. V takšnih razmerah pa so se pričele menjave vodilnih poslovnih organov, ko so se v nepolnih dveh letih izmenjali kar štirje, nobenemu pa ni uspelo zaustaviti negativnih tokov v kateri je delovna organizacija drsela. Predhodnik sedanjega vršilca dolžnosti direktorja je sicer zastavil nekaj dobrih potez z ekspanzivnejšim povečanjem proizvodnje in

prodaje za 30 odstotkov, žal pa je bil čas starta povečane proizvodnje senčnikov, ki je sezonski artikel, zamujen, ker je stekla šele v času, ko bi morala biti že skoraj zaključena. Zaradi tega je ostalo na zalogi okrog 3000 senčnikov neprodanih, kar predstavlja vrednost 10 starih milijard dinarjev ali vrednost dvomesečne celokupne realizacije. Ker so v to zalogo vezana predvsem tuja obratna sredstva, se je likvidnostni položaj toliko bolj zaostрил, kar je imelo za posledico, da delovna organizacija oktobra in novembra ni mogla pravočasno izplačati niti zaimenjenih osebnih dohodkov zaradi česar je prišlo do prekinitve dela. Toda, če tudi bi ne prišlo do teh dveh, navidez poglavitnih vzrokov bi delovna organizacija vseeno naglo stagnirala. Vedeti je namreč treba, da so bili nekoč njeni dežniki zaradi kvalitete in dizajna vseskozi na tržišču priznani skozi višjo ceno od podobnih izdelkov ostalih proizvajalcev. Prav to daje slutiti, da je najbrž odpovedalo zasledovanje vhodnih cen materiala za izdelavo, kar bi utegnilo načeti donosnost njenega temeljnega proizvodnega programa. Poleg tega da njeni poslovni rezultati že poprej niso zagotavljali tolikšne akumulacije s katero bi lahko povečali svoj poslovni sklad za obratna sredstva in razširjeno reprodukcijo, je razumljivo, da bi kmalu tudi tehnološko pričela zaostajati, saj so že sedaj v nekaterih fazah proizvodnje nastajala ozka grla.

Kot smo lahko ugotovili, pri »Dežniku« že prej niso znali sami odkriti, kateri vzroki jih vodijo v situacijo v kakršni so zdaj zato jih tudi zdaj ne bi znali. Začasen ukrep družbenega varstva je bil zato več kot utemeljen in bo prav gotovo kmalu dal ugodne rezultate, zlasti ker so vsi temeljni gospodarski parametri delovne organizacije še v dokaj ugodnih mejah razrešljivosti.

Ivo Osolnik

Prihodnost Avtomontaže je v izvozu

Zaostreni pogoji gospodarjenja tudi Avtomontažo niso obšli, saj so bili devetmesečni rezultati, kot je povedal direktor te delovne organizacije Walter Mislej, slabi, ker sta bila kar dva od osmih TOZD v izgubi v višini ene milijarde dinarjev. Izdelali so sanacijske programe in tako upajo, da bodo leto zaključili pozitivno.

Sicer pa je težko govoriti o uspehih, kajti tudi njim krojijo usodo ukrepi zvezne vlade. Pričakovali so, kot je dejal Mislej, da se bo domači trg zmanjševal, niso pa pričakovali, da se bo kar čez noč ustavila domača prodaja. »Sicer pa spodbudno gledamo naprej, ker imamo še zalogo materiala, ko ga bo treba nabavljati po novih cenah, bodo izdatki zanj večji, kot so zakonsko določene prodajne cene. Skrb zbujajoče je tudi dejstvo, da vsi naši TOZD spadajo v kovinsko predelovalno industrijo, za katero pa vemo kako je z njo«, je še ob tem dodal tovarniški mislej.

Ta sicer izvozno usmerjena

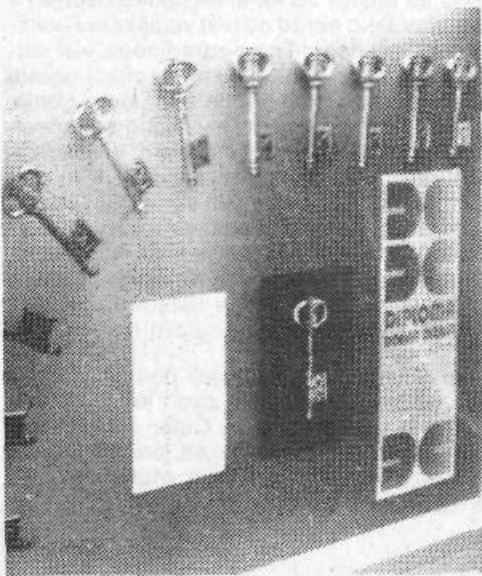
delovna organizacija je v snovanju novih programov začrtala tudi večji izvoz na zahodna tržišča. S prodajo avtobusov v Avstrijo in s pakirnimi stroji v Nemčijo, so si nekaj deviz resda prislužili, vendar zaradi devalvacije, ki je bila izničena z delno ukinitvijo stimulacij, še vedno premalo. Letošnjega načrtovanega izvoza ne bodo dosegli, ker je izpadel izvoz v Saudovo Arabijo, toda prihodnje leto spet računajo, da se bo njihov izvoz dvignil na raven, ki so ga dosegli v letu 1986 in sicer na okoli 15 milijonov dolarjev.

V Avtomontaži snujejo še nekaj novih programov, ki so pa žal naravnani na dolge roke. Tak je denimo tudi njihov tričlenkar, za katerega se zaenkrat bolj zanimajo zunaj kot doma. A to jih ne skrbi preveč saj bo vozilo prišlo v MAN-ovo prodajno mrežo in se bo prodajalo po celem svetu. Razvijali ga bodo najmanj dve leti, izdelovati pa ga bodo začeli šele leta 1989.

Marija Primo

V Dekorativni razmišljajo

Zlati ključ izziv za Dekorativno

Letošnji beograjski sejem pohištva se je bistveno izboljšal, zlasti v kakovosti in ličnosti designov razstavljenih izdelkov.

Dekorativna s 1150 zaposlenimi tudi tokrat ni ostala praznih rok. Iz Beograda so se vrnili z najvišjim priznanjem – zlatim ključem. Ključ pa ni samo priznanje za kakovost in design, ki sta pogoj za zahtevne domače in zlasti tuje kupce. Dokazali so, da se tudi z lastnim znanjem lahko kosamo na še tako zahtevnih zahodnih tržiščih. »Naš izdelek je v 65 odstotkih tkanina za oblaženo pohištvo, sledijo ji izdelki za transportna vozila, pa tapiserije, prtički, preproge, zavese – izdelki ročne tkalnice, kar je seveda dopolnjevanje našega proizvodnega programa« so razgnili svoje delo naši sogovorniki in nadaljevali: »Da smo ob 25-letnici beograjskega sejma pohištva prejeli to visoko priznanje za industrijski design, nam veliko pomeni. V Beograd smo prišli z novo kolekcijo, ki je rezultat dela Alenke Ferjančičeve, Mateje Tominc, Zdenke Setina, Maruše Nikolić, Lojzke Kristan in Ivce Humer – tima, ki je zaslužen za zlati ključ. Ta kolekcija pa je tudi izvozno usmerjena saj omogoča prodor na zahtevna tuja tržišča, to pa je tudi naš cilj. Na domačem tržišču smo tudi uspešni, čeprav se vse bolj srečujemo s konkurenco, toda zaenkrat smo še vedno v ospredju«. Ob vsem tem velja omeniti tudi to, da so podpisali izjavo, da pristopajo k Slovenskemu kulturnemu centru na Dunaju, saj smo s prodajno marketinškega zornega kota zelo slabo prisotni na tujih trgih (vprašanje imagea, reklamno-prodajne akcije). Kljub priznani kakovosti tkanin, vsak sejemski (ali drug reklamni oz. reprezentativni) nastop pomeni izredno visok strošek, zato so se v Dekorativni odločili, da podpišejo pristopno izjavo, saj je manjši strošek in gre za uporabo servisa kulturnega centra in možnost razstavljanja enkrat letno. Avstrijsko tržišče pa je za Dekorativno zelo pomembno saj je Dunaj kulturno in turistično mesto kamor zahaja veliko kupcev iz celega sveta in je to zanje prav gotovo odskočna deska.

Ob koncu le še dodajmo, 75-odstotna prodaja na domačem in 25 na tujem trgu in da se bodo v bližajočem se letu pojavili z 68. izdelki v 90 designih in 560 barvnih odtenkih, dovolj zgornjo kaže na uspešnost DEKORATIVNE.

Jože Čerin